

К. С. Батайкіна

ВЫКАРЫСТАННЕ МАГЧЫМАСЦЕЙ ВЭБ-СЭРВІСУ GOOGLE-MEET НА ЗАНЯТКАХ ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ ДЛЯ КІТАЙСКІХ СТУДЭНТАЎ

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, г. Мінск;
katerina.bataikina@bk.ru;

наук. кір. – І. М. Саматыя, канд. пед. навук, дац.

У артыкуле праведзены агляд магчымасцей сервісу Google-Meet для навучання беларускай мове кітайскіх студэнтаў, прыведзены прыклады дыдактычных матэрыялаў для работы над выпрацоўкай у навучэнцаў маўленчых уменняў.

Ключавыя словы: дыстанцыйнае навучанне; сервісы WEB 2.0; вэб-сэрвіс Google-Meet; дыдактычныя матэрыялы; узоры практыкаванняў.

Дыстанцыйнае навучанне настолькі трывала ўвайшло ў наша паўсядзённае жыццё, што практычна немагчыма знайсці чалавека, які б не выкарыстоўваў яго ў той ці іншай меры. Рынак адукацыйных паслуг прапануе вялікую разнастайнасць відаў, форм і варыянтаў дыстанцыйнага навучання.

Для выкладання кожнай з вучэбных дысцыплін могуць прымяняцца любыя віды анлайн-навучання, іх паспяховае спалучэнне дазваляе зрабіць працэс пазнання новага больш цікавым і прадуктыўным [1, с. 41].

Выкарыстанне такіх дыстанцыйных сродкаў навучання, як Zoom, Google-Meet, не толькі пашырае межы навучальных заняткаў, але і дазваляе сістэматызаваць інфармацыю, што станоўча адлюстроўваецца на навучанні студэнтаў. Убудаваныя ў платформы праграмы і сервісы WEB 2.0 дапамагаюць пераключаць увагу і не стамляцца падчас заняткаў.

Асноўная ўвага на практычных занятках па беларускай мове для кітайскіх студэнтаў накіравана на развіццё навыкаў вуснага маўлення. Беларускую мову яны вывучаюць з мэтай авалодання ёю для элементарных зносін [2, с. 264]. Задача выкладчыка, які навучае беларускай мове кітайскіх студэнтаў, заключаецца ў тым, каб арганізаваць навучанне на аснове строгай граматычнай сістэмы, вывучэнне якой у той жа час не было б самамэтай для студэнта, а усведамлялася б ім як неабходная ўмова разумення ў працэсе камунікацыі. Выкладчык павінен, умела падбіраючы практыкаванні для актыўнага засваення граматыкі, падвесці студэнтаў да паўнаўдаснага авалодання беларускім маўленнем.

Пры ўвядзенні і тлумачэнні граматычнага матэрыялу ў методыцы беларускай мовы як замежнай звычайна выкарыстоўваюцца разнастайныя нагляднасць, малюнкi, схемы, табліцы, тэксты, моўныя гульні, а таксама маўленчыя ўзоры.

Кожны выкладчык стварае ўласны банк дыдактычных матэрыялаў. Прыклад прыклад выкарыстання такіх матэрыялаў, аб'яднаных тэмай «Беларускія назвы месяцаў». У першую чаргу гэта тэксты. Выкарыстанне вершаваных тэкстаў на першых занятках па тэме дазваляе пазнаёміць студэнтаў з гучаннем назваў месяцаў, уласна іх назвамі, а таксама правесці паралель паміж назвамі месяцаў у кітайскай і беларускай мовах. Знаёмства з такімі творамі беларускіх пісьменнікаў, як «Месяцы года» Пімена Панчанка, «Годкарагод» Рыгора Барадуліна і інш., дазваляе кітайскім студэнтам уявіць прыгажосць гэтых месяцаў, тым самым выкарыстаць асацыятыўны метад, што неабходна для замацавання ведаў. Можна прапанаваць і намаляваць назвы месяцаў.

Пры рабоце з замежнымі студэнтамі вельмі важна выкарыстоўваць нагляднасць, якая надае навучанню маляўнічасць, займальнасць, дынамізм, дазваляе глыбей пагрузіцца ў матэрыял. Каментарыяў патрабуюць беларускія рэаліі, звязаныя з жыццём і творчасцю пісьменнікаў, побытам людзей і г. д. Любое незнаёмае слова, рэалію варта ілюстраваць (для кітайцаў вельмі важны візуальны рад), таму ў выкладчыка вельмі вялікі аб'ём дамашняй падрыхтоўкі: трэба не толькі максімальна проста і ясна сфармуляваць на слайдах асноўныя ідэі, але і ўключыць у прэзентацыю ўсе неабходныя цытаты і малюнкi-ілюстрацыі [3, с. 21]. Выкарыстанне такога сэрвіса WEB 2.0, як *quizlet*, на дыстанцыйных занятках дазваляе студэнтам падчас працы як замацаваць веды, так і выканаць шэраг практыкаванняў самастойна. Карткі *quizlet* – гэта не толькі нагляднасць з асацыяцыямі, але і тэсты для праверкі засваення матэрыялу [4, слайд 8]. Асацыятыўны метад навучання выкарыстоўваецца пры рабоце з такім сэрвісам WEB 2.0, як *LearningApps*. Распрацаваныя практыкаванні дазваляюць у гульнівай форме замацаваць атрыманыя веды [4, слайды 9–10].

На анлайн-занятках выкарыстоўваюцца і іншыя віды нагляднасці. Так, знаёмства з беларускай культурай можна пачаць з дэманстрацыі календара, распрацаванага ў Беларусі [4, слайд 11].

Акрамя работы з нагляднымі матэрыяламі, актыўна выкарыстоўваецца такая форма дыстанцыйнай работы, як дошка-jamboard. Яна дазваляе ў анлайн-рэжыме выканаць практыкаванні граматычнага напрамку, напрыклад: запісаць назвы месяцаў, размяркоўваючы іх па групам у залежнасці ад месца націску: першы склад, другі склад, трэці склад. [4, слайд 12].

Рознакаляровыя стыкеры дапамагаюць у засваенні граматычнага матэрыялу, устанаўленні асацыятыўных сувязей паміж правільным адказам і колерам стыкера.

Немалаважную ролю ў вывучэнні беларускай мовы займае ўспрыманне і разуменне іншамоўнага маўлення на слых. Выкарыстанне такога сэрвісу, як ютуб, дазваляе кітайскім студэнтам пазнаёміцца з гучаннем назваў беларускіх месяцаў, а таксама папрацаваць над правільным іх вымаўленнем [5]. Для замацавання атрыманых ведаў, успрымання і разумення іншамоўнай гаворкі на слых можна прапанаваць практыкаванне, у якім патрэбна вывучыць назвы месяцаў і пораў года і індывідуальна агучыць іх, запісаўшы сваё маўленне ў сэрвісе WEB 2.0, які мае назву VoiceRecorder. VoiceRecorder – гэта анлайн-дыктафон, які працуе ў браўзеры. Ён дазваляе запісваць маўленне праз мікрафон і захоўваць запіс на камп’ютары ў фармаце mp3. Выкананае практыкаванне такім чынам дазваляе пракантраляваць дзейнасць студэнтаў праз праслухоўванне запісанага імі матэрыялу [4, слайд 13].

Апісаныя вышэй прыклады распрацаваных дыдактычных матэрыялаў – толькі адзін з варыянтаў арганізацыі працы з выкарыстаннем вэб-сэрвісу Google-Meet на занятках па беларускай мове для кітайскіх студэнтаў. Сэрвіс зручны для работы над усімі відамі маўленчай дзейнасці, арганізацыі сумеснай, групавой, індывідуальнай і фронтальнай працы. Больш за тое, праца над лексічным і граматычным матэрыялам практычна не адрозніваецца ад традыцыйнага навучання, а інтэрактыўнасць і варыятыўнасць платформы пры правільным падыходзе будзе садзейнічаць павышэнню пазнавальных інтарэсаў навучэнцаў і эфектыўнасці адукацыйнага працэсу.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. *Босак А. А.* Сучасныя формы анлайн-адукацыі: плюсы і мінусы // Непрерывная система образования «Школа – университет». Инновации и перспективы: сборник статей IV Международной научно-практической конференции, посвященной 100-летию БНТУ, Минск, 29–30 октября 2020 г. / Белорусский национальный технический университет; редкол.: О. К. Гусев, Н. А. Афанасьева, Е. К. Костюкевич. Минск : БНТУ, 2020. С. 41–43.
2. *Праскаловіч В. У.* Эўрыстычныя метады пры навучанні кітайскіх студэнтаў беларускай мове як замежнай // Китайско-белорусские языковые, литературные и культурные связи: история и современность: материалы междунар. науч. конф., Минск, 17–18 мая 2019 г. / Белорус. гос. ун-т; редкол.: Н. Н. Хмельницкий (отв. ред.) [и др.]; под общ. ред. Н. Н. Хмельницкого. Минск : БГУ, 2019. С. 262–269.
3. *Барысенка В.* Выкладанне беларускай літаратуры ў Кітаі // Беларуская мова як замежная. № 4/2020 [Электронны рэсурс]. URL: http://kb.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/299/2022/01/4BMZ3_bez.pdf (дата звароту: 25.04.2023).
4. *Батайкіна К. С.* Выкарыстанне магчымасцей Google-Meet на занятках па беларускай мове для кітайскіх студэнтаў [Электронны рэсурс]. URL: 266

https://docs.google.com/presentation/d/1oT-RH4-yczYjHT7yoiY0BkaIa-8g-Oeu3PtOkvFRUww/edit#slide=id.g242c05a5895_0_1 (дата звароту: 23.04.2023).

5. Вывучаем назвы месяцаў. Годна – дзеткам. № 3: беларускамоўныя адукацыйныя ролікі для самых маленькіх [Электронны рэсурс]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=tpYOi_JTBLg (дата звароту: 22.04.2023).